

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברנו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"
יצחק רבין.

נבל צבי הורסט ז"ל

∨

15.8.1922 - 1.5.1943

החקר של
אסתר ביניאק
תאריך סיכום
2016

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד"
(ירמיהו לא')

נבל, צבי הורסט ("טים")

בן פריץ. נולד ביום י"ז בטבת תרפ"ג (5.1.1923) בעיר ברסלאו, גרמניה. לאחר עלות הנאצים לשלטון בגרמניה, הצטרף צבי לקבוצת הכשרה של "הבונים" בעיירה ברודרהוף ליד המבורג ובחדש פברואר 1939 עלה לארץ-ישראל עם עליית הנוער. קבוצת "בתלם" שאליה השתייך התקבלה להמשך הכשירתה לגבעת השלושה ומשם עלתה לקיבוץ עין גב. אולם נפשו הסוערת של צבי לא ידעה מנוחה.

בפרוץ מלחמת העולם השנייה נענה צבי לקריאת מוסדות היישוב והתגייס לצבא הבריטי. הוא הוצב לחיל התובלה ליחידה עברית לתובלה (ייעלי) שמספרה 462 ויחד עמה שירת במצרים ובמדבר המערבי. בשלהי אפריל 1943 התארגנה בנמל אלכסנדריה שיירת אניות גדולה שמגמת פניה מלטה ועליה תגבורות חיילים וציוד כהכנה לפלישת בעלות הברית לסיציליה. יחידתו של צבי עלתה על האניה "ארינפורה" ששייטה בראש השיירה. ביום כ"ז בניסן תשי"ג (1.5.1943) גילה את השיירה מטוס סיור גרמני שהזעיק מפציצים גרמנים. ה"ארינפורה" ספגה פגיעה ישירה וירדה למצולות ועמה 140 מאנשי היחידה. צבי היה ביניהם.

כתבות לזכרו הופיעו בחוברת "עלים" של עליית הנוער, ב"ספר השנה של העתונאים" תשי"ו, בספר "יזכור" של מכון ז'בוטינסקי וב"ספר ההתנדבות". במלאת שנה לאסון הופיעה חוברת מיוחדת של "לחייל" לציון המאורע. בחלקת הנעדרים שבבית הקברות הצבאי שעל הר הרצל בירושלים הוקמה מצבה בדמות אניה ולידה בריכת מים שבקרקעיתה חקוקים שמות 140 הנופלים.

חסר: שם אמו ותאריך עליה מדויק

מסמך 2: בקשת עליה
מקור: הארכיון הציוני S75GC

צבי נולד ב-15.8.22
בקטוביץ
שם אמו: רחה
תאריך העלייה הצפויה:
1.2.1939

Nr.

Zuname Nebel

Vorname Horst

Wohnort Bad Kudowa

Geburtsdatum 15.8.22 Geburtsort Haltowitz

Staatsangehörigkeit deutsch

Schulbildung

Beruf

Bund

Hebräische Kenntnisse

Name der Eltern Mutter Rosa

Beruf des Vaters

Wohnort Bad Kudowa, Haus Austria
474. 3te Salomon

Bezirksstelle

Angemeldet am

Teilgenommen am Vorbereitungs-lager Ort u. Zeit

der Gruppe Gem. Haschlowitz Leiter

Bestätigt/abgelehnt/zurückgestellt auf Jahr

Ärztlicher Befund

Vertrag vom

Zertifikat beantragt am bewilligt am

Ueberfahrt am 1.2.39

Patenkind (Name d. Paten)

Finanzielle Regelung

I. bei Selbstzahlern monatl.

Zahlbar

II. bei Bezuschussung des Unterhalts

eigener Anteil		Zuschuss	
Gemeinde	Zentrale	J.	II.
<u>35</u>			

Ausgeschieden am

bitte wenden!

מסמך 3: אישור עליה,
המרכז לעזרת הנוער היהודי ברלין
מקור: הארכיון הציוני S75\795-329

בתאריך 27.12.1938
שמו מופיע בין רשימת הנוער
הצפויים להגיע לגבעת השלושה

גבעת השלושה שנות ה-40, מקור: אתר פיקציוויקי

S75\795-329

JÜDISCHE JUGENDHILFE E. V.

61
ZWECK UND ZIELSETZUNG DER JUGENDHILFE
DER BERUFLICHENBILDUNG UND BERUFLICHEN
UNTERRICHTUNG IN DEUTSCHLAND BE-
FÄHIGKEITEN ARBEITSLÖSEN JÜDISCHER
JUGENDLICHE IN PALÄSTINA.

JAN 3 1939

BÜRO: BERLIN-CHARLOTTENBURG 2
KANTSTR. 106 GTH. 11 (SEBASTIANSTR.)
TELEFON: 51 55 56, 51 55 57
POSTKASSE: BERLIN 21477
BANK: DEUTSCHE BANK A. DISCONTTO-GES.
DEF. M. M. JOACHIMSBALLENSTR. 4
TELEGR. ADRESSE: JUGENDALIJ
SPRECHSTU: MONTAG BIS FREITAG VON 10^h - 17^h

BERLIN, DEN 27. 12. 1938
B1/G

Abteilung - Alijah

Einschreiben !

Luftpost !

4/83
M. 4/15/39

BETRIFFT: Atteste - Givat Maschloschah

Lieber Hans Beyth,

in der Anlage senden wir Ihnen die Atteste von :

Baum, Jacob
Fass, Aron
Nebel, Horst
Gossmann, Heinz
Markowitz, Wolf
Mühlfelder, Josef Hermann
Pogoczelski, Walter
Scheier, Mendo
Striemer, Ilse
Steinmann, Arthur
Treidel, Alfred
Vogelhut, Heinrich
Wiener, Edith, Thea
Wohl, Hannelore
Kern, Berta.

Mit bestem Gruss

Schalom !

Annie Gruenenthal

15 Anlagen.

S75\795-306

JÜDISCHE JUGENDHILFE E. V.

§1
ZWECK DES VEREINS IST DIE FÖRDERUNG
DER BERUFAUSBILDUNG UND BERUFS-
UNTERRICHTUNG IN DEUTSCHLAND BE-
FÄHIGER ARBEITSLÖSER JÜDISCHER
JUGENDLICHE IN PALÄSTINA.

BÜRO: BERLIN-CHARLOTTENBURG 2
KANTSTR. 158 GTH. II (NEBENKING.)
TELEFON: 91 55 54, 91 55 57
POSTSCHECK: BERLIN 21477
BANK: DEUTSCHE BANK, DEP.-K. R.
JOACHIMSKALERSTR. 4
TELEGR.-ADR: JUGENDALIJ
SPRECHSTU.: MONTAG BIS FREITAG VON 10^h 17^h

BERLIN, DEN

12. 1. 1939

Bl/3

BETRIFFT:

Transport vom 1. II. 1939
mit dem Dampfer "Jerusalem"

Gruppe Givath Haschloschah

1. Beuthner, Manfred	Berlin-Gehlsberg Baldenschestr. 54	22.2.22	DR
2. Lerner, Luise	Brüderhof/Hamburg Post Tangstedt	25.3.22	Polen
3. Nebel, Horst	Brüderhof/Hamburg Post Tangstedt	15.3.22	DR
4. Stamm, Suzanne	Hamburg Marienstr. 1	29.12.22	DR
5. Sündermann, Theo	München Häberstr. 12	16.12.21	DR
6. Wiener, Edith	Brüderhof/Hamburg Post Tangstedt	27.5.22	DR
7. Wohl, Hannelore	Brüderhof/Hamburg Post Tangstedt	17.4.22	DR

מסמך 4: המרכז לנוער היהודי ברלין
מקור: הארכיון הציוני S75\795-306

רשימת הנוער המיועד להפליג על
האנייה "ירושלים"
ב-1.2.1939
צוין תאריך לידתו: 15.8.22
מקום הימצאותו:
מחנה הכשרה ברודרהוף ליד
המבורג

האוניה ירושלים, מקור: אינטרנט

מחלקת העליה והעבודה של הסוכנות היהודית לא"י

לשכת העליה בתל-אביב
רשימת העולים שבאו לא"י

6/2/1939

ירושלים

התאריך

מס'	המספר	השם	גיל	מס'	הקוביות בא"י ומחנות	הערה
50	מימלמיס	יצחק	15	3/ב		
51	זיבנר	חורבה	39	1/א		
52		פריד	56			
53		גונדל	15			
54		אח	11			
55	זינדרמן	האסטרמי	27	3/ב		
56	מן	אמל-מא"ס	15	3/ב		
57	חן	הלנה	16	3/ב		
58	היינץ	אח	16	3/ב		
59	מנובאום	אברהם	60	3/ב		
60		ברנדל	59			
61	מן	זינר	16	3/ב		
62	מן	זינר	47	1/א		
63		פריד	31			
64		חורבה	8			
65		היינץ	2			
66	לז	אוס-ברט	16	3/ב		
67	לז	יוסף-יבאן	39	1/א	116757	
68		אח	56	2/א		
69	לפקה	סעצון	57	3/ב		
70		דינה-יורה	47			
71		ארנסט	4			
72		מנחם-מנוב	11			
73	לז	דג'נה	39	3/ב	871	
74	לכנס	יעקב	56	1/א		
75	ליכמן	אברהם	15	3/ב		
76	לז	לואיס	16	3/ב		
77	ספי	סלי	58	1/א		
78	מאיר	ג'ני	60	3/ב		
79	מלכום	שרלומה	15	3/ב		
80	מא	ברטה	16	3/ב		
81	גבל	אורסם	16	3/ב		
82	פרינק	רודא	16	3/ב		
83	פריד	אילס	60	3/ב		
84		חנה-ירחל	59	3/ב		
85	פרידלנד	פרידל	52	3/ב		
86	פרינצ	אדלף	60	3/ב		
87	פרינץ	אדלף	60	3/ב		

מסמך 5: הסוכנות היהודית רשימת העולים
מקור: הארכיון הציוני S104\594-57

הגיע לתל-אביב ב-6.2.1939
על אנייה "ירושלים"
בן 16

תל אביב שנות ה-30, מקור: אתר הצלמניה

3/ב 16

אורסם

גבל

81

3/ב	37	קליסא	93
3/ב	18	ארתור	94
3/ב	16	פרידל	95
3/ב	60	לז	96
3/ב	16	שרה-מנוב	97
3/ב	58	קונרד	98
3/ב	59	מנוב	99
3/ב	17	אקס-מנוב	100

מסמך 6: עבר לגבעת השלושה ב-6.2.1939 מהאנייה "ירושלים" בתל-אביב
מקור: הארכיון הציוני S75\795-301

S75\795-301

Transport vom 6. Februar 1939

an Tel Aviv

"Gerusalemme"

Givath Hashloschah

Uhs
✓ 1. Beuthner, Manfred

✓ 2. Lerner, Luise

✓ 3. Nebel, Horst

✓ 4. Stamm, Susanne

✓ 5. Suendermann, Theo

✓ 6. Wiener, Edith

✓ 7. Wohl, Hannelore

Transportleiter Uri Rothschild

975\795-297

Slifet H.L.

הקבוץ התאחד גבעת השלשה

קבוצת פועלים להתיישבות שתופית בעת

פחמון, ת.י. 10
252 1000

1/39

10/2 1939

מ/מ

לכ

לשכת עליה הנוער, לע"י הסוכנות היהודית
בירושלים

על

בזה אנו מאשרים את בואם של 16 ת"ת שהגורע הגרמני, שהגיעו

אלינו ביום 6/2 1939 באניה, ירושלים, בנסל תל-אביב ואלה הם:

1	בלסקונסקי, משה	מדבצ
2	אליש זאב	"
3	ליכטזון, אברהם	"
4	מאי ברטה	"
5	פוסז, רחל	"
6	שפילמן, נפתלי	"
7	ויסלפיש, יצחק	"
8	וירניק, ישראל	"
9	נויסטר, מנפרד	סנדמניה
10	לרנר, לאה	"
11	נבל הורסט	"
12	שטם, שושנה	"
13	זינדורן, דוד	"
14	וינר, יהודית	"
15	והל חנה	"
16	שפירא, חנה	"

האחרונה, שפירא חנה, הגיעה אלינו ב-16/2 1939 באניה, בליליה, בנסל
תל-אביב.

ביום בואם נכנסו כלם למשק שלנו בגבעת השלשה.

רצ. ב. אני מעבירים לכם את אשר החברים על קבלת חפציהם שהביאו אתם.

אנו מציבים שלח' ברטה מאי חסרה מזודה אחת עם חפצים שובים. הורענו על ז

למחלקת העליה של הסוכנות בתל אביב והבטיחו לנו לסל בענין זה.

על התוצאות נודיע לכם.

בעצן החפצים, שצריכים להגיע קבלנו סופטים מסנהל הסכס וטורנו ארתם.

בזירוף הדרכיות של החברים למחלקת ההגירה, כשנקבל את הדרכיות בחזרה

בעירן אליכם.

מסמך 7: אשור הגעתו לקבוץ גבעת השלושה
מקור: הארכיון הציוני S75\795-297

גבעת השלושה שנות ה-30, מקור: לא ידוע

JÜDISCHE JUGENDHILFE E. V.

§1
ZWECK DER VEREINE IST DIE FÖRDERUNG
DER BERUFSBILDUNG UND BERUFS-
ENTWICKELUNG IN DEUTSCHLAND DE-
UTSCHER ARBEITSGEBER JÜDISCHER
JUGENDLICHER IN PALÄSTINA.

WIRTSCHAFTLICHE BERATUNG: BERLIN W 15, MEINKESTR. 10
TELEFON: SAMMEL-NR. 51 90 51
POSTScheck: BERLIN 51477
HANK: DEUTSCHE HANK, DEP.-K. H
JOACHIMSTHALERSTR. 4
TELEKOR.-ADR.: JUGENDALIA
SPRECHSTU.: MONTAG BIS DONNERSTAG VON 11-13

Luft-post

Einschreiben

Mr. Hans Beyth

23 APR 1939

ANTEILUNG

Alija

IHRE ZEICHEN

IHRE NACHRICHT VOM

UNSERE ZEICHEN

Bl/Wi

TAG:

12.3.39

BETRIFFT:

Giwat Haschloschah

Lieber Hans Beyth!

Einliegend reichen wir das Attest für Herbert Niklas nach.

Die restlichen noch in unserem Besitz befindlichen Zertifikatsanträge lt. nachstehender Aufstellung fügen wir bei.

Isaak Auslander
Manfred Beuthner
Max Blaschkowski
Jankiel Domanski
Siegfried Elias
Berta Kern
Herbert Kokerbeck
Abram Lichtzon
Erwin Mittwoch
Josef Mühlfelder
Horst Nebel
Bernhard Nieburg
Zdislaw Notarjusz
Leonie Pinkwasser
Rachel Potasz
Mundo Scheier
Sylva Schmuckler
Nathan Spiegelmann
Susanne Stamm
Arthur Steinmann
Martin Sündermann
Heinrich Vogelhut
Edith Wiener
Hannelore Wohl
Lotte Woll.

Herzlich Schalom!

Anlagen:

25 Zertifikatsanträge

1 Attest

מסמך 8: אשורי העלייה נשלחו ב-12.3.39
ע"י המרכז לעליית הנוער היהודי בברלין
מקור: ארכיון הציוני S75\795-271

חברי עליית הנוער בברלין בדרכם לארץ שנות ה-30,
מקור: אתר בית התפוצות

תל אביב שנות ה-30, מקור: אתר הצלמניה

מסמך 10: אשור מקבוץ גבעת השלושה
מקור: ארכיון הציוני S75EC

נבל הורסט נולד ב-15.8.1922
עלה ב-6.2.1939 באמצעות סרטיפיקט "אישור עליה" כתלמיד

עזב את הקבוץ ב-29.10.1939 (ז"א שלא השלים את הכשרתו)
גר בתל-אביב

Givath Hashloshe II

7077

Nebel, Horst

Born: Aug.15,1922

Arrived: Tel-Aviv, Feb.6,1939

on Students' Certificate.

Left on October 29,1939. Lives in Tel Aviv.

מסמך 14: פלוגה 462 אליה היה שייך צבי
מקור: "מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה 1939-1945"
מצגת: אורי איתאל 2012

פלוגה 462

פלוגת ההובלה 462 הוקמה באפריל 1942 תחת פיקודו של ישראל בוגנוב. שלד היחידה הורכב מחיילים ותיקים מפלוגת ההובלה 179, שנימנו עם ותיקי מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה ואליהם נוספו מגויסים חדשים.

הפלוגה הופעלה לראשונה במסגרת המערכה במדבר המערבי בבניית קו הביצורים באל-עלמיין וביוני 1942 היא נשלחה לביירות שבלבנון. כשלונות הצבא הבריטי במדבר המערבי גרמו לכך, שפלוגת ההובלה חזרה לקו ההגנה של אל-עלמיין. היא הובילה חטיבה אוסטרלית מסוריה למצרים, כתגבורת לארמייה השמינית של הצבא הבריטי באל-עלמיין, במערב מצרים. היא השתתפה עם המחנה השמיני בקרבות הבלימה נגד הצבא הגרמני בראשות פילדמרשל רומל. לאחר המתקפה הבריטית על הצבא הגרמני, בקרב אל-עלמיין השני בסוף אוקטובר 1942, המשיכה פלוגת ההובלה עם הצבא ללוב.

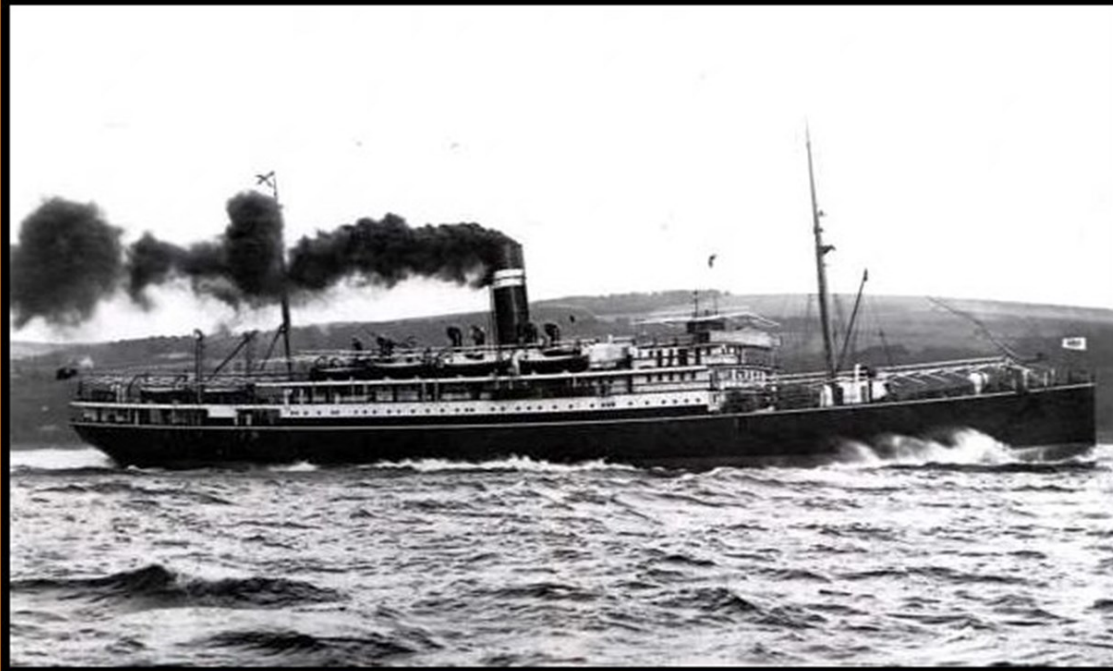
פלוגה 462 הייתה הפלוגה הארץ-ישראלית הראשונה שעמדה להשלח לנחיתה באירופה. ב-29 באפריל 1943 אחרי חג הפסח, יצאה מנמל אלכסנדריה שבמצרים לאי מלטה שיירה של כ-30 אניות נושאות ציוד, דלק וחיילי עזר כהכנה לקראת פלישת בעלות הברית לסיציליה. בראש השיירה הפליגה האוניה ארינפורה (Erinpura), שנשאה את חיילי הפלוגה ואת ציודם. במהלך ההפלגה, ב-1 במאי, אותרה שיירת האניות על ידי מטוס סיור גרמני. הטייס הזעיק מטוסי קרב, אשר הגיעו לעת ערב. האוניה נפגעה פעמיים ושקעה תוך כ-4 דקות. 140 מחיילי הפלוגה ניספו ורבים נפצעו. זמן קצר קודם להפלגתם חתמו החיילים הנשואים על "גט על תנאי", שהתממש עם טביעתם. הניצולים הוחזרו לטריפולי ולבנגאזי, ומשם נשלחו לחופשה בארץ ישראל. ביולי 1943 הוקמה הפלוגה מחדש, וזו התארגנה בסרפנד, קיבלה מתגייסים חדשים ושיחררה את אלה שלא התאוששו מן האסון. בסוף יולי 1943 חזרה הפלוגה למצרים ובספטמבר 1943 היא נשלחה לאיטליה ונחתה בראש החוף בסלרנו שמדרום לנאפולי. שם פעלה בפריקת ציוד לרציפים והובלת דלק ותחמושת לחזית. לאחר כחודשיים השתלבה בפעולה בחזית ואנשיה השתתפו במבצעים בחזית איטליה עד סוף המלחמה.

462 הייתה פלוגה של מתנדבים ותיקים ומשום כך הייתה זו הפלוגה העברית הראשונה שפורקה באוגוסט 1945. וותיקי היחידה שוחררו משירות ואילו המגויסים החדשים הועברו ברובם לפלוגת הובלה 468.

137 חיילים נספו
ו-136 מקום
קבורתם לא נודע

מסמך 15: מידע על האנייה ארינפורה
מקור: "מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה 1939-1945"
מצגת: אורי איתיאל 2012

האנייה נבנתה ב-1911 ונקראה על שם עיר במחוז
ראג'סטאן שבהודו. האנייה אשר שימשה כאנייה
סוחר באזור הודו ודרום מזרח אסיה, נקראה לשרות
בחיל הים המלכותי, במלחמת העולם הראשונה.
לאחר הסכם מינכן ב-1938 חזרה לקו המסחרי
שלה ונקראה שנית לשירות.

הארינפורה, מקור: ויקיפדיה

מסמך 16: המשך מידע על האנייה ארינפורה
מקור: "מתנדבי היישוב לצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה 1939-1945"
מצגת: אורי איתיאל 2012

ב-1.5.1943 בשעות הערב, אור לכ"ז בניסן תש"ג, בזמן מלחמת העולם השנייה, האנייה "ארינפורה" (Erinpura) של הצבא הבריטי הופצה על ידי מטוסי חיל האוויר הגרמני. היא הוטבעה בהיותה בשיירה של עשרים ושבע אניות של בעלות הברית, תוך הפלגה ממצרים למלטה, לקראת פלישה לסיציליה. על סיפונה היו למעלה מאלף איש, ביניהם 334 חיילים מארץ ישראל, שהתנדבו לשרת בחיל התובלה המלכותי הבריטי ונטלו חלק במערכה במדבר המערבי ובתוך כך מנעו פלישת הצבא הגרמני לארץ ישראל. רבים מהחיילים שעל האנייה טבעו.

136 חיילים לא הובאו לקבורה (מקל"ן)

140 חיילים ארצישראליים נעדרים

ברשימת אבידות של חיילים ארצישראליים שנתפרסמה רש-מית נמסר, כי הרשומים מטה נעדרים וסבורים שנספו בים. ואלה שמותיהם:

לנסקורפורל י. הדרי; הנהג ב. אקר-מן; הנהג ח. אלטגנוק; הקורפוראל ש. אסקרוב; הנהג י. אלטשולר; הקורפוראל ש. אבני; הנהג ע. בכרך; הקורפוראל א. בכירא; הנהג א. בקס; הנהג ל. באומגרטן; הנהג י. בן-ישראל; הנהג י. בן-צבי; הלנסקורפוראל ג. בצר; הנהג ד. בראונפילד; הנהג ר. בוכבינדר; הנ"הג מ. בוסני; הנהג א. כהנא; הנהג צ. ציקאנסקי; הנהג י. כהן; הנהג פ. י. כהן; הנהג צ. צופר; הנהג ח. דהאן; הנהג פ. דויטש; הנהג ד. דרוטמן; הנהג נ. דרוקר; הנהג א. אבר; הקורפוראל ח. הלפנר; הנהג ע. פרנבאך; הנהג ד. פוגל; הנהג י. פרידלר; הנהג פ. גלברט;

י. גספאן; י. גיטליצאס; לנסקורפוראל פ. גולדשטיין; י. גולדמן; הקורפוראל צ. גוטליב; הקורפוראל י. גרנובסקי; הקורפוראל ג. גרובר; הנהג וו. גרונד-לנד; ג. גרינברג; ב. גורביץ; לנסקורפוראל מ. גוטרמן; י. האבר; י. הפטל; קורפוראל מ. חיים; צ. חננאל; י. חר-לאפ; ג. היידמן; י. איזור; ח. יעקבסון; פ. יעקבסון; צ. יאגט; א. ילנוף; ג. יושוי; מ. כהן; פ. ס. כהן; א. קפלן; ח. רחמי; ל. קאופמן; מ. קינזאני; ח. כולל.

הידיעה שפורסמה בעיתון "המשקיף" על הנעדרים שנספו בים, מקור: הספריה הלאומית

מסמך 17: האנדרטה בהר הרצל לזכר החיילים העבריים שטבעו על ארינפורה. מקור: אתר יזכור

תיאור האנדרטה

ברחבת האנדרטה מעוצב גשר הפיקוד של האוניה, ממנו נישא לפיד זיכרון, ולפניו בריכת מים. בסמוך דגלי ישראל, ולפני הרחבה שלט הסבר אודות ההנצחה. בשולי צלעות הבריכה משוקעים לוחות אבן שחורים. על כל לוח פרטי אחד הנופלים. בחזית מבנה גשר הפיקוד הפונה אל הבריכה נכתב הפסוק: "אמר אדוני מבשן אָשיב, אשיב ממצולות ים" (תהילים ס"ח, כ"ג).

4 - אנדרטה לחללי האוניה "ארינפורה".

סיפור לא כ"כ מוכר, אך ב 1.5.1943 תקפו מטוסים גרמנים שיירת אוניות תובלה של הצי הבריטי שהיו בדרכן מאלכסנדריה למלטה, האוניה "ארינפורה" נפגעה וטבעה כאשר עליה למעלה מאלף חיילים, ובהם 330 מתנדבים יהודים מארץ ישראל.

טקס הזיכרון לחללים מתקיים מדי שנה במועד יום טביעתה של ארינפורה – כ"ז בניסן, שהוא יום הזיכרון לשואה ולגבורה.

**"אמר אדוני מבשן אשיב,
אשיב ממצולות ים"
(תהילים ס"ח, כ"ג)**